

	OKVIRNA KONVENCIJA O KONTROLI DUHANA SVJETSKJE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE	ZAKON O OGRANIČENOJ UPOTREBI DUHANSKIH PRERAĐEVINA ("Službene novine FBiH, broj 6/98)	STATUS
<p>OKOLINA BEZ DUHANSKOG DIMA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konvencija obavezuje države potpisnice da u okviru nacionalnih zakonodavstava zaštite svoje stanovništvo od štetnih posljedica izloženosti duhanskom dimu na zatvorenim radnim mjestima, u javnom prijevozu, na zatvorenim javnim mjestima, te po potrebi na drugim javnim mjestima (Član 8.). • Zemlja potpisnica ima obvezu pružati univerzalnu zaštitu koja osigurava 100% okruženje bez duhanskog dima na svim zatvorenim javnim mjestima, svim zatvorenim radnim mjestima, u svim vrstama javnog prijevoza i eventualno ostalim (otvorenim ili polu-otvorenim) javnim mjestima (Vodič za implementaciju Konvencije). • U legislativi važno je koristiti ispravno definiranje ključnih pojmova (Vodič za implementaciju Konvencije). 	<ul style="list-style-type: none"> • Dozvoljava upotrebu duhanskih prerađevina u odgojnoobrazovnim ustanovama, ustanovama za smještaj i boravak djece i studenata i zdravstvenim ustanovama u posebno određenim prostorijama za pušenje. • U zatvorenim objektima u kojima se održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, vrši snimanje i emitiranje, održavaju sjednice i drugi organizirani skupovi građana, pušenje je dozvoljeno u za to određenim prostorijama. • U ugostiteljskim objektima gdje se vrši usluživanje hrane utvrđuju se posebne prostorije za pušenje. • Nema definiranja ključnih pojmova. 	<p>NIJE USKLAĐEN NE SPROVODI SE</p>
<p>SPRJEČAVANJE PRISTUPA I PRODAJE DUHANSKIH PROIZVODA MALOLJETNICIMA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konvencija obavezuje države potpisnice da usvoje i provedu učinkovite zakonodavne, izvršne, upravne ili druge mjere na odgovarajućoj razini da se zabrani prodaja duhanskih proizvoda osobama mlađim od osamnaest ili više godina (Član 16.) • Svaka od zemalja potpisnica dužna je primijeniti sve mjere kako bi se zabranila prodaja duhanskih proizvoda maloljetnicima, poput propisivanja obaveze prodavcima da istaknu obavijesti o zabrani prodaje maloljetnicima, zabrane prodaje pojedinačnih cigareta ili malih pakovanja. (Vodič za implementaciju Konvencije). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabranjuje prodaju duhanskih prerađevina u objektima koji su od predškolskih i školskih ustanova udaljeni manje od 100 m i koji su smješteni unutar sportskorekreativnih površina. • Zabranjuje prodaju duhanskih prerađevina osobama mlađim od 15 godina. 	<p>NIJE USKLAĐEN NE SPROVODI SE U POTPUNOSTI</p>
<p>ZABRANA REKLAMIRANJA, PROMOCIJE I SPONZORSTVA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konvencija obavezuje poduzimanje sveobuhvatne zabrane oglašavanja, promocije i sponzoriranja duhana (Član 13.). • Sveobuhvatna zabrana treba da uključuje: direktno i indirektno reklamiranje i promociju loga, boja, imena, slogana i drugih elemenata vizuelnog i audio identiteta duhanskih proizvoda i drugih proizvoda koji se koriste za pušenje i druge načine korištenja; aktivnosti koje imaju za cilj promociju i koje imaju ili mogu imati promotivni efekt; promociju duhanskih proizvoda i upotrebe duhanskih proizvoda; komercijalne komunikacije i komercijalne preporuke i radnje; donacije za bilo koje događaje i aktivnosti; oglašavanje i promociju marke duhanskih proizvoda i sve korporativne promocije; tradicionalne medije (tisak, televizija i radio, plakati, bilbordi, fasade i krovovi stambenih i poslovnih objekata, svjetleće reklame) i sve medijske platforme, uključujući Internet, mobilne telefone, aplikacije za mobilne telefone, programe za računare kao i filmove. (Vodič za implementaciju Konvencije). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabranjeno je reklamiranje duhanskih prerađevina u štampi, na radiju i televiziji, putem bioskopskih dija pozitiviva, filmova, panoa, tabli, naljepnica i drugih oblika reklame na javnim mjestima, na objektima i sredstvima prijevoza (saobraćaja) putem svjetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara i odjevnih predmeta, uključujući i sponzoriranje sportskih, kulturnih i drugih javnih priredbi od strane preduzeća koja se bave proizvodnjom i prodajom duhanskih prerađevina. • Reklamiranjem ne smatra isticanje firme proizvođača. • Ostavlja mogućnost proizvođačima i i prodavačima na veliko da moгу obavijestiti građane, u trajanju od najduže 15 dana, o pojavi na tržištu nove vrste duhanske prerađevine. 	<p>NIJE USKLAĐEN NE SPROVODI SE U POTPUNOSTI</p>

PAKOVANJE

- Pakiranje ne smije da promovira duhanski proizvod na bilo koji lažni ili obmanjujući način niti stvara pogrešni dojam o njegovim karakteristikama, zdravstvenim učincima, opasnostima ili emisijama, uključujući bilo koji pojam, zaštitni ili drugi znak koji direktno ili indirektno stvara lažni dojam da je određeni duhanski proizvod manje štetan od drugih duhanskih proizvoda. Ovo uključuje korištenje izraza poput "niska količina katrana", "Light", "Ultra light" i sl. (Član 11.).
  - Pakovanja duhanskih proizvoda ne treba da sadrže kvantitativne ili kvalitativne podatke o sastojcima i emisijama duhanskih proizvoda, kao što su katran, nikotin i ugljični monoksid da se izbjegne pogrešan dojam da je jedan duhanski proizvod manje štetan od drugih duhanskih proizvoda (Vodić za implementaciju Konvencije).
  - Upozorenja i poruke na pakovanjima duhanskih proizvoda:
    - moraju biti odobreni od strane nadležnog nacionalnog tijela,
    - moraju se rotirati,
    - moraju biti velika, jasna, vidljiva i čitljiva,
    - moraju zauzimati 50% ili više površine,
    - mogu biti u obliku slika ili piktograma. (Član 11.).
- Zabranjuje proizvodnju i prodaju duhanskih prerađevina koje na ambalaži nemaju istaknute podatke o količini katrana, nikotina i ugljičnog monoksida, na bočnoj strani svakog originalnog pojedinačnog pakovanja duhanskih prerađevina koje je u prometu.
  - Predviđa dužnost proizvođača da na prednjoj strani proizvoda stavi jedno upozorenje i još jedno zdravstveno upozorenje bez navedenih dimenzija i kvalitete upozorenja.
  - Ne predviđa rotaciju zdravstvenih upozorenja.

NIJE USKLAĐEN

SUKOB INTERESA

- Predviđa **jasna pravila** u vezi sukoba interesa za državne službenike i zaposlene u industriji duhana kako bi se zaštitilo javno zdravlje:
  - Plaćanja, pokloni i usluge u novcu ili naturi i finansiranje istraživanja** koje ponudi duhanska industrija državnim institucijama, službenicima ili zaposlenim mogu stvoriti sukob interesa.
  - Država bi trebala da vodi **politiku otkrivanja i upravljanja sukobom interesa** za sve osobe koje su uključene u oblast javnog zdravstva sa posebnim osvrtom na kontrolu duhana.
  - Sva **komunikacija** vlade i državnih službenika sa industrijom duhana treba biti **javna i transparentna**
  - Uspostavljanje mehanizama** za provedbu zaštite i osiguranja od sukoba interesa (Član 5.3.)
- **Nema odredaba** koje bi regulisale pitanje sukoba interesa između vlade, državnih službenika, i lica uključenih u oblast javnog zdravstva i industrije duhana.

NIJE USKLAĐEN

Za više informacija kontaktirajte:

Udruženje PROI

Gabrielle Moreno Locatelli 21,

71000 Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 558 505

E-mail: info@proi.ba